

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU WEJHEROWSKIEGO W ROKU 2023

15 STYCZNIA 2024

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W WEJHEROWIE
84-200 Wejherowo; ul. Obrońców Helu

Spis treści

Wstęp	1
Zapobieganie chorobom zakaźnym	2
Dane epidemiologiczne dotyczące zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w roku 2023.	2
Zadania realizowane przez PSSE w Wejherowie w ramach zwalczania epidemii Covid-19.	2
Zadania realizowane w ramach zapobiegania innym chorobom zakaźnym:	2
Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej, w tym nad podmiotami leczniczymi	4
Opiniowanie zabezpieczenia imprez masowych pod względem sanitarnym	6
Zapobieganie chorobom zawodowym i nadzór nad warunkami pracy	6
Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi i kosmetykami	7
Nadzór nad środkami zastępczymi	7
Nadzór nad bezpieczeństwem żywności	8
Nadzór nad jakością wody	9
Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.	9
Nadzór nad jakością w ciepłej wody użytkowej pod kątem obecności bakterii Legionella sp.	9
Nadzór nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli	10
Nadzór nad jakością wody w basenach	10
Stan sanitarny placówek oświatowo-wychowawczych	10
Ocena stanu sanitarnego żłobków, przedszkoli, szkół i placówek	11
Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży (letni i zimowy)	13
Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	15
Działania kontrolno-represyjne	19
Nadzór laboratoryjny	19
Sytuacja kadrowa stacji	20

Wstęp

Szanowni Państwo.

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem przedstawiam Państwu informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu wejherowskiego w roku 2023. Zakres działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest bardzo szeroki. Obejmuje wszelkie aspekty życia, pracy i wypoczynku człowieka. Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni istotną rolę: w ochronie zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganiu powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Nie można zapominać o naszej roli w szerzeniu wiedzy o czynnikach ryzyka, w tym w odniesieniu do chorób cywilizacyjnych, takich jak nowotwory, choroby układu krążenia czy cukrzyca oraz promowaniu zdrowego stylu życia.

Niniejszy raport stanowi ocenę powiatu wejherowskiego pod kątem: sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych, bezpieczeństwa żywności, bezpieczeństwa zdrowotnego wody do spożycia i w kąpieliskach, warunków higienicznych: w zakładach pracy, placówkach oświatowo-wychowawczych i miejscach wypoczynku oraz stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem placówek medycznych.

Za nami kolejny rok w cieniu pandemii wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2. W dniu 1 lipca 2023 r. na terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Po latach, w których skupialiśmy się na działaniach związanych ze zwalczaniem epidemii Covid-19 powróciliśmy do realizowania wszystkich zadań statutowych, w tym wykonywaliśmy kontrole planowe, interwencyjne, pobieraliśmy próbki do badań, przeprowadzaliśmy wywiady epidemiologiczne dotyczące zgłoszonych chorób zakaźnych, w tym innych niż Covid -19. Potwierdzają to dane umieszczone w części opisowej sprawozdania. Z uwagi na trwający do lutego okres sprawozdawczy nie dysponujemy jeszcze pełnymi danymi dotyczącymi realizacji obowiązku szczepień ochronnych.

Mam nadzieję, że przedstawiona ocena będzie podstawą do podejmowania działań poprawiających zdrowie publiczne na terenie powiatu wejherowskiego oraz przyczyni się do lepszego poznania zadań jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Ocenę stanu sanitarno-higienicznego i sytuacji epidemiologicznej powiatu wejherowskiego jak również inne interesujące informacje o działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wejherowie, znajdą Państwo na naszej stronie internetowej: www.gov.pl/web/psse-wejherowo oraz na facebooku: <https://www.facebook.com/people/PSSE-Wejherowo>.

Zapobieganie chorobom zakaźnym

W dniu 1 lipca 2023 r. na terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Dane epidemiologiczne dotyczące zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w roku 2023.

- Na terenie powiatu wejherowskiego w 2023 r. odnotowano 3294 przypadki potwierdzone Covid-19 tj. o 9764 mniej niż w roku 2022 (13058 przypadków).
- W roku 2023 z powodu zachorowania na Covid-19 hospitalizowano 94 osoby oraz zarejestrowano 19 zgonów z powodu zakażeń wywołanych przez SARS-CoV-2. W roku 2022 odpowiednio 307 hospitalizacji i 137 zgonów.

Zadania realizowane przez PSSE w Wejherowie w ramach zwalczania epidemii Covid-19.

- W roku 2023 r. poddano sekwencjonowaniu 5 próbek. Jedynym wykrytym wariantem był wariant omicron.
- Przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych z osobami zakażonymi i ustalanie osób z kontaktu:
- Współpraca z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych w przypadku wystąpienia ognisk epidemicznych w szpitalu.
- W roku 2023 zarejestrowano 13 ognisk Covid-19, w 2022r. 18 ognisk;
- Współpraca z zarządzającymi domami pomocy społecznej oraz placówkami zapewniającymi całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku w przypadku wystąpienia ogniska covid-19;

Zadania realizowane w ramach zapobiegania innym chorobom zakaźnym:

- Prowadzenie elektronicznych rejestrów chorób zakaźnych SRWE, EPIBAZA, ROE;
- Przesyłanie do WSSE w Gdańsku raportów statystycznych dotyczących zachorowań, zgonów i ognisk epidemicznych;
- W roku 2023 odnotowano 20 zachorowań na gruźlicę płuc (o 5 zachorowań| więcej niż w roku ubiegłym) oraz 2 zgony z powodu gruźlicy płuc. Dodatkowo objęto nadzorem epidemiologicznym 71 osób z otoczenia osób chorych prątkujących. Istotnym problemem jest zwalczanie i zapobieganie gruźlicy w środowiskach zagrożonych (osoby bezdomne, o niskim statusie ekonomicznym, przewlekle chorzy, uzależnieni);
- Zaobserwowano spadek liczby wykrytych zakażeń WZW typu B – zarejestrowano 32 osoby (o 13 osób mniej niż w roku 2022) oraz wykazano 13 przypadków WZW typ C – w roku 2022 zarejestrowano 6 zachorowań. Na bezpłatne szczepienia p/w WZW typu B skierowano 16 osób z najbliższego otoczenia osób zakażonych;
- Zarejestrowano 6 przypadków zachorowania na krztusiec, o 5 więcej niż w roku ubiegłym.
- W 2023r. odnotowano 183 przypadki zachorowań na boreliozę (liczba zachorowań spadła o 15 w porównaniu do 2022r.).
- W roku 2023 zanotowano 45 ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową. Dziesięć ognisk wywołanych pałeczką Salmonella, dwanaście norowirusem, jedno rotawirusem, trzy adenowirusem, w dziewiętnastu ogniskach nie udało się ustalić czynnika etiologicznego.
- Zarejestrowano 55 przypadków zatruc pokarmowych wywołanych przez salmonellę tj. o 23 przypadków więcej niż w roku ubiegłym.

Tabela 1 Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych w powiecie wejherowskim w latach 2011-2023.

Lp.	Jednostka chorobowa		Liczba zachorowań												
			2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe	67	40	55	115	88	124	103	43	39	41	41	32	55
2.		posocznica	0	1	2	-	5	4	4	1	-	-	3	-	1
3.		Inne zakażenie pozajelitowe	-	3	3	-	1	1	-	-	-	-	-	2	1
4.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe		-	33	51	125	126	95	85	62	73	65	161	158	132
5.	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe		-	-	2	1	2	4	1	1	-	-	1	1	2
6.	Lamblioza (giardioza)		-	3	2	8	10	1	8	5	8	1	5	4	7
7.	Wirusowe zakażenia jelitowe	Ogółem	417	744	777	1307	1110	862	876	1145	999	340	865	1235	791
		w tym zakażenia wywołane przez rotawirusy	374	322	213	416	420	222	282	295	255	42	168	308	37
8.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		308	401	469	687	450	353	365	480	414	123	303	329	250
9.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	141	669	796	916	495	570	551	851	376	376	598	693	703
		w tym biegunka u dzieci do lat 2	55	273	345	291	141	119	113	182	68	68	147	110	123
10.	Krzztusiec		6	13	20	6	16	71	61	7	25	6	1	1	6
11.	Płonica (szkarlatyna)		58	185	361	274	218	154	189	181	164	52	28	205	586
12.	Borelioza		22	32	43	50	47	68	117	127	192	101	237	198	183
13.	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		34	39	37	36	32	47	43	34	54	18	23	48	52
14.	Wirusowe zapalenie opon mózgowych		5	10	15	20	10	6	5	10	5	1	1	1	4
15.	Ospa wietrzna		857	1709	1559	1432	1329	1595	1117	1166	1739	696	627	1750	1981
16.	Różyczka		3	10	206	11	10	8	4	2	4	5	1	2	3
17.	Wirusowe zapalenie wątroby	typu B - przewlekłe	2	-	2	57	75	78	58	39	17	17	38	45	32
18.		typu C (definicja z 2005r.+ definicja z 2014r.)	5	3	8	36	15	12	19	14	-	-	7	6	13
19.		wykryto jedynie przeciwciała anty-HCV	2	7	9	18	28	30	49	24	4	4	29	21	19
20.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		4	22	12	20	8	13	13	9	11	5	1	9	4
21.	Bąblowica		0	-	-	1	1	1	-	-	1	-	-	-	-
22.	Inwazyjna choroba pneumokokowa		3	5	11	9	9	16	19	13	23	5	9	15	22
23.	Gruźlica		-	-	-	23	17	28	14	26	18	17	12	15	20
24.	Covid - 19 - potwierdzony		-	-	-	-	-	-	-	-	-	8876	15764	13058	3294
25.	Covid – 19 przypadki możliwe		-	-	-	-	-	-	-	-	-	bd	bd	967	861
26.	Zgony z powodu choroby zakaźnej		-	-	-	19	13	22	12	5	2	196	414	146	35

Nadzór nad szczepieniami ochronnymi**Tabela 2** Analiza wyszczepialności w latach 2020-2022

	szczepienie p/w gruźlicy w grupie noworodków	szczepienia p/w WZW t.B -dzieci 1 r.	szczepienia p/w błonicy tężcowu i krztuścowi			szczepienie p/w odrze, śwince i różyczce - dzieci 6 lat	szczepienie p/w pneumokokom - dzieci 2 lata
			3 lata	6 lat	14 lat		
2020	98%	89%	92%	83%	85%	81%	83%
2021	98%	85%	90%	82%	84%	81%	88%
2022	94%	93%	90%	78%	85%	75%	83%

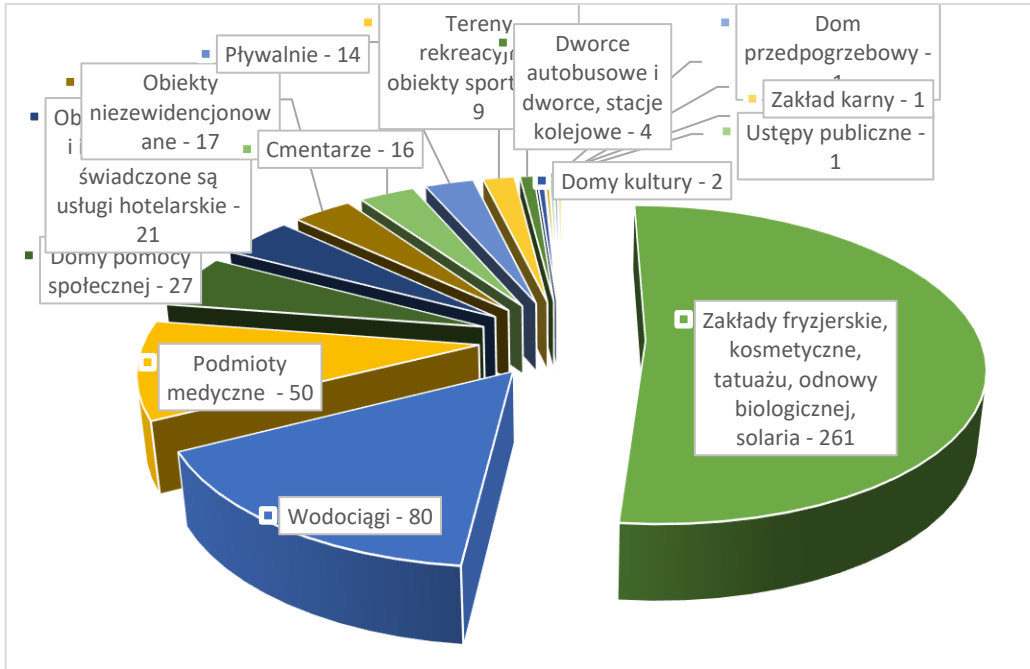
Brak pełnej sprawozdawczości z punktów szczepień na dzień opracowania niniejszego raportu uniemożliwia przedstawienie oceny realizacji Programu Szczepień Ochronnych za rok 2023.

- Przeprowadzono 58 kontroli punktów szczepień w zakresie oceny wykonawstwa szczepień ochronnych oraz spełnienia warunków higieniczno – sanitarnych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych. W 3 placówkach stwierdzono nieprawidłowości, wdrożono postępowanie administracyjne.
- Do końca listopada 2023r. zaobserwowano wzrost liczby odmów wykonania szczepień – odnotowano 1051 rodziców uchylających się (1027 w roku 2022). Obowiązek wykonania zaległych szczepień dotyczy 735 dzieci, to jest o 43 dzieci więcej, niż w roku ub.
- Przeprowadzono 45 kontroli w zakresie uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych.
- W roku bieżącym wystawiono 12 upomnień, 55 wezwań oraz wysłano do Wojewody Pomorskiego 4 tytuły wykonawcze z wnioskiem o nałożenie kar grzywny. Wojewoda nałożył łącznie 4 000 zł grzywny na 4 osoby. Tutejszy organ wydał 4 postanowienia w sprawach dotyczących zażalenia na postępowanie egzekucyjne.
- W wyniku podjętych działań 4 dzieci zostało zaszczepionych.

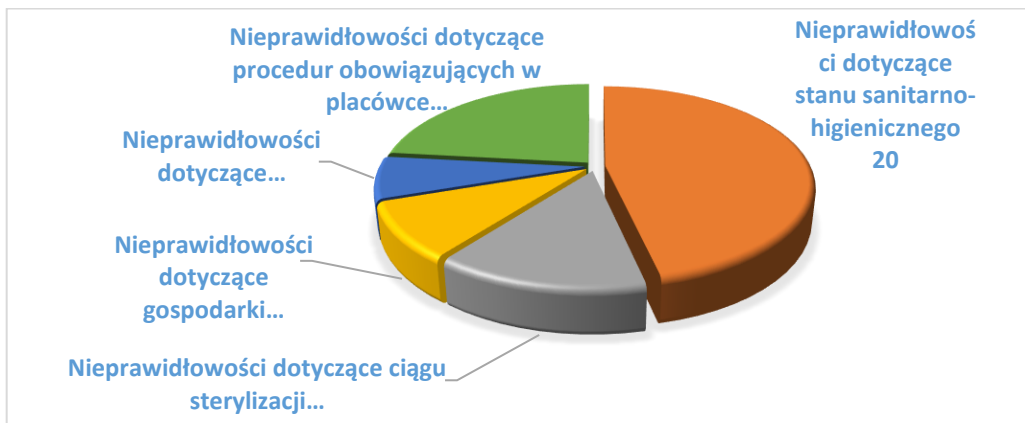
Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej, w tym nad podmiotami leczniczymi

- Przeprowadzono 514 kontroli stanu sanitarnego w 488 obiektach użyteczności publicznej z 668 ujętych w ewidencji oraz 20 kontroli w 17 obiektach niezewidencjonowanych. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami podczas kontroli, wydano 43 decyzje merytoryczne, w tym 32 zobowiązujące do poprawy stanu sanitarnego, 45 decyzji płatniczych na kwotę 19045 zł oraz wystawiono 5 mandatów na łączną kwotę 1300 zł.
W roku 2023 podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na zachowanie właściwego reżimu sanitarnego w zakładach kosmetycznych oraz tatuażu, gdzie wykonywane są zabiegi naruszające ciągłość tkanki. Oceniano przede wszystkim opracowanie i wdrożenie procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń. W wyniku przeprowadzonych kontroli, w 7 obiektach tego typu, nakazano poprawę stanu sanitarno – higienicznego. Nieprawidłowości dotyczyły głównie niewłaściwego prowadzenia procesu sterylizacji narzędzi wielorazowego użycia stosowanych do zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanek i braku właściwych procedur.
- Wydano 85 decyzji zezwalających na ekshumacje zwłok, 29 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok z zagranicy oraz 2 decyzje zezwalające na przewóz zwłok poza granice kraju.

- Wydano łącznie 10 pozytywnych opinii projektów uchwał rad gmin dotyczących regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach oraz szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Rysunek 1 Liczba skontrolowanych, w poszczególnych grupach, obiektów użyteczności publicznej

Rysunek 2 Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w podmiotach leczniczych skontrolowanych w 2023

- W placówkach medycznych przeprowadzono łącznie 298 kontroli sanitarnych, 10 kontroli sprawdzających, 45 kontroli w ramach postępowania administracyjnego w stosunku do osób uchylających się od szczepień, 7 kontroli interwencyjnych oraz 1 kontrolę tematyczną. Wydano 42 decyzje administracyjne, w tym 27 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości i 38 decyzji nakładających opłaty za wykonane czynności kontrolne. Trzy podmioty ukarano mandatem za niewłaściwą gospodarkę odpadami medycznymi na łączną kwotę 1000 zł. Wystawiono 2 upomnienia oraz 1 grzywnę w celu przymuszenia do wykonania nakazów decyzji dotyczących poprawy stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń (szpital).

Opiniowanie zabezpieczenia imprez masowych pod względem sanitarnym.

Przed wydaniem opinii sanitarnej ocenie podlegają zasady wyposażenia obiektu w urządzenia sanitarne (dostateczna liczba toalet), sposób postępowania z odpadami (gromadzenie, bieżące ich usuwanie), rozmieszczenie punktów medycznych, zabezpieczenie w wodę zdatną do spożycia oraz podmioty zapewniające ofertę gastronomiczną.

W roku 2023 wydano 8 opinii na następujące imprezy masowe:

- „Dzień Jakuba” w dniu 28 maja 2023r. na Placu Jakuba Wejhera w Wejherowie,
- „Dni Redy 2023” w dniu 10 czerwca 2023r. na terenie Stadionu Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Redzie, ul. Łąkowa 59,
- „Letnie Granie w Rumi” w dniu 8 lipca 2023r. na terenie Boiska Wielofunkcyjnego w Rumi, ul. Bukowa,
- „Dni Gminy Gniewino 2023” w dniu 22 lipca 2023r. na terenie Placu Koncertowego w Czymanowie, gm. Gniewino,
- „Dożynki Gminne” w dniu 27 sierpnia 2023r. na placu gminnym w Luzinie, ul. Olimpijska,
- „Wejherowo Hip Hop Fest” w dniu 2 września 2023r. na Polanie piknikowej przy Amfiteatrze Miejskim w Wejherowie,
- „Koncert Dawida Kwiatkowskiego” w dniu 17 września 2023r. na terenie ARTPARK w Bolszewie, ul. Zamostna,
- Cykl artystyczno-rozrywkowych imprez masowych na terenie Hali widowiskowo – sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rumi, ul. Mickiewicza 49 p/n:
 - „Rumski Dzień Seniora” – w dniu 22 października 2023r.,
 - „Koncert Kolęd” – w dniu 13 grudnia 2023r.

Zapobieganie chorobom zawodowym i nadzór nad warunkami pracy

- W 2023r. w ewidencji PSSE w zakresie nadzoru nad warunkami pracy zarejestrowanych było 438 zakładów, w których występowało narażenie pracowników na co najmniej jeden z czynników szkodliwych: pyły, hałas, wibracje, czynniki chemiczne, czynniki biologiczne, mikroklimat.
- W roku 2023 przeprowadzono 186 kontroli w 178 zakładach pracy.
- W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 76 decyzji zobowiązujących pracodawców do poprawy warunków pracy, w szczególności do wykonania badań środowiska pracy.

Tabela 3 Liczba pracowników narażonych na czynniki szkodliwe (na podstawie danych zebranych podczas ostatniej kontroli sanitarnej w danym obiekcie).

Lp.	Nazwa czynnika	Liczba pracowników narażonych	Liczba pracowników narażonych na wartości ponadnormatywne
1.	Hałas	4590	1187
2.	Pyły	2596	34
3.	Czynniki chemiczne	848	34
4.	Drgania mechaniczne (wibracje)	476	70
5.	Czynniki biologiczne	4790	
6.	Czynniki rakotwórcze i mutagenne	1331	

- Zapobieganie występowaniu przekroczeń stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy.

Po analizie wyników badań środowiska pracy nakazano obniżenie najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych na stanowiskach pracy w 11 zakładach:

- przekroczenie dopuszczalnego stężenia pyłu drewna w 3 zakładach stolarskich,
- przekroczenie dopuszczalnego stężenia tritlenku glinu – frakcja respirabilna w 1 zakładzie spawalniczym;
- przekroczenie dopuszczalnego stężenia pyłu mąki w 2 zakładach pracy - piekarniach;
- przekroczenie dopuszczalnego natężenia hałasu w 2 zakładach pracy – produkującym konstrukcje stalowe i produkującym okna i drzwi;
- przekroczenie dopuszczalnego stężenia pyłu niesklasyfikowanego ze względu na toksyczność w 1 zakładzie spawalniczym,
- przekroczenie dopuszczalnego stężenia manganu frakcja respirabilna i wdychalna w 4 zakładach pracy podczas wykonywania prac spawalniczych.

Jednocześnie zobowiązano pracodawców wskazanych zakładów do poprawy warunków na tych stanowiskach pracy oraz do czasu obniżenia najwyższych stężeń i natężeń czynników szkodliwych nakazano oznakować stanowiska pracy znakami nakazującymi stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz zapewnić pracownikom na ww. stanowiskach środki ochrony indywidualnej.

- W 2023r. stwierdzono 4 choroby zawodowe:
 - zespół cieśni nadgarstka (2);
 - zespół wibracyjny: postać mieszana: naczyniowo – nerwowa i kostno – stawowa (1),
 - niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią (1)

oraz wydano 8 decyzji o nie stwierdzeniu choroby zawodowej.

W 2023r. wpłynęło łącznie 11 podejrzeń chorób zawodowych.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi i kosmetykami

W 2023r. przeprowadzono 54 kontrole, których celem było sprawdzenie czy stosowane w zakładach pracy lub wprowadzane do obrotu niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze oraz produkty kosmetyczne były właściwie klasyfikowane, oznakowane, pakowane oraz czy posiadają odpowiednie pozwolenie na wprowadzenie do obrotu (produkty biobójcze). W wyniku tych kontroli stwierdzono nieprawidłowości i wydano 5 decyzji administracyjnych.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W ramach zadań statutowych prowadzono działania w zakresie monitorowania rynku pod kątem wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

W 2023r. przeprowadzono 4 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Podczas kontroli nie stwierdzono produktów budzących podejrzenie i sugerujących, że mogą być środkami zastępczymi.

W 2023 roku nie zarejestrowano przypadków zatrucia środkami zastępczymi.

Nadzór nad bezpieczeństwem żywności

W 2023r. pod nadzorem tutejszego organu było 2550 obiektów produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

- W 2023r. przyjęto 84 powiadomienia w Systemie Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Pasmach (RASFF), z czego 24 dotyczyły suplementów diety. Środki spożywcze zakwestionowano m.in. z uwagi na przekroczenie dopuszczalnych limitów zawartych w nich substancji, obecność bakterii chorobotwórczych, zanieczyszczenie pozostałościami pestycydów, zanieczyszczenie ciałem obcym. Podejmowano działania mające na celu monitorowanie procesu wycofywania z obrotu handlowego niebezpiecznych środków spożywczych, jak również wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.
- W roku sprawozdawczym skontrolowano 891 zakłady żywnościowo-żywnościowe wykonując łącznie 1288 kontroli sanitarnych. Wydano 150 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie naruszeń prawa żywnościowego oraz poprawę stanu higieniczno-sanitarnego. Nałożono 213 mandatów karnych na łączną kwotę 48 700 zł. Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami podczas kontroli był niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny zakładu, wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie przydatności do spożycia, brak prowadzenia zapisów w ramach, opracowanych dla poszczególnych zakładów, procedur HACCP oraz GHP/GMP.
- Skierowano do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 46 wniosków o ukaranie podmiotów gospodarczych z uwagi na: rozpoczęcie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie lub rejestrację podmiotu do PPIS w Wejherowie, wykroczenie przedsiębiorcy poza zakres obowiązującej decyzji o zatwierdzeniu zakładu, nieprawidłowe znakowanie produktów oraz nieprawidłową prezentacją i reklamę na stronie internetowej suplementów diety, a także niedostosowanie asortymentu w jednostkach systemu oświaty do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.
- Wydano 7 decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności wstrzymujących działalność ze względu na bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia ludzi. Decyzje te dotyczyły wstrzymania przygotowywania posiłków oraz wprowadzania do obrotu środków spożywczych z uwagi na obecność gryzoni oraz rażące nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-higienicznego w zakładzie.
- W roku 2023 pobrano do badań laboratoryjnych 308 próbek, w tym 303 próbek żywności oraz 5 próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.
- Zdyskwalifikowano 9 próbek żywności:
 - 1 próbkę ryżu ze względu na niewłaściwe cechy organoleptyczne ryżu po ugotowaniu,
 - 1 próbkę otrębów żytnich ze względu na przekroczoną zawartość ochratoksyny A,
 - 5 próbek śledzia w majonezie ze względu na obecność bakterii chorobotwórczych *Listeria monocytogenes*
 - 2 próbki napoju niegazowanego ze względu na niewłaściwe cechy organoleptyczne (wygląd niecharakterystyczny dla produktu z widoczną warstwą pleśni).
- W 2023r. wpłynęło 134 interwencje konsumentów (głównie w zakresie niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego zakładów, wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminów przydatności do spożycia, wystąpienia objawów ze strony układu pokarmowego po spożyciu środków spożywczych zakupionych w sklepach lub przygotowanych w zakładach żywienia zbiorowego). Około 40% złożonych interwencji zostało potwierdzonych w ramach

podjętych działań przez upoważnionych przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wejherowie.

Tabela 4 Działalność kontrolno-represyjna w poszczególnych grupach nadzorowanych obiektów.

Działania	Działalność kontrolno-represyjna w obiektach						
	Produkcji żywności (w tym produkcji pierwotnej)	Obrotu żywnością	Żywienia zbiorowego		Produkcji i obrotu materiałami do kontaktu z żywnością	Obiekty nie ewidencjonowane	ogółem
			otwarte	zamknięte			
Liczba obiektów nadzorowanych	201	1382	625	313	50	-	2571
Liczba obiektów skontrolowanych	59	421	272	138	6	8	896
Liczba kontroli ogółem, w tym interwencyjnych	114 12	548 116	352 41	252 17	11 -	11 4	1288 182
Liczba decyzji administracyjnych ogółem W tym: - Unieruchomienia działalności	27 3	50 1	46 2	25 1	1 -	-1	150 7
Liczba mandatów	22	100	85	17	-	-	224
Kwota (zł)	5100 zł	20200 zł	17100 zł	2900 zł	-	-	45300 zł
Liczba wniosków o nałożenie kar do PPWIS	8	19	14	4	-	1	46

Nadzór nad jakością wody

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

PPIS w Wejherowie nadzoruje jakość wody w **80 wodociągach** polegający na kontrolach ujęć wody, pobieraniu i badaniu próbek wody w ramach nadzoru oraz nadzór nad badaniami wykonywanymi przez dostawców wody w ramach kontroli wewnętrznej.

W 2023r. z uwagi na skażenie bakteriologiczne wody wydano 11 komunikatów o stwierdzeniu braku przydatności wody do spożycia (dot. m.in.: wyznaczonej strefy zaopatrzenia w wodę wodociągu Wejherowo, sieci wewnętrznej osiedla mieszkaniowego w Bolszewie, wewnętrznej sieci wodociągowej w obiektach zaopatrywanych z wodociągów Reszki, Węgornia, Czymanowo, Gniewino) oraz 5 komunikatów o warunkowej przydatności wody do spożycia po przetworzeniu.

Po przeprowadzonych działaniach naprawczych we wszystkich sieciach wodociągowych uzyskano poprawę jakości wody i wydano komunikaty o przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Nadzór nad jakością w ciepłej wody użytkowej pod kątem obecności bakterii Legionella sp.

W 2023r przeprowadzono badania w 50 obiektach użyteczności publicznej (szpitale, domy seniora, hotele, baseny, internaty, DPS itp.). W 2023r. PPIS w Wejherowie wydawał 12 decyzji odnośnie skażenia wody bakteriami Legionella sp.

W 5 obiektach (basen, hala sportowa, DPS, szpitale) w trybie natychmiastowej wykonalności wydano zakaz używania pryszniców i nakazano niezwłoczne podjęcie przez zarządcę obiektu działań naprawczych ze względu na stwierdzenie skażenia wody bakteriami Legionella na poziomie wysokim (podjęte działania naprawcze przyczyniły się do prawy jakości wody).

Nadzór nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli

W roku 2023 na terenie powiatu wejherowskiego funkcjonowały:

- 2 kąpieliska, tj.:
 - „Jezioro Wysoka - Wycztok” w miejscowości Kamień,
 - „Kąpielisko Morskie Lubiatowo - pomiędzy wejściem na plażę nr 43 i 44”
- 4 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli zorganizowane przy obozach harcerskich
- 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli ogólnodostępne nad jeziorem Zawiat w miejscowości Bieszkowice.

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli zgodnie z obowiązującymi przepisami funkcjonowały przez 30 dni.

W kąpielisku Wysoka – Wycztok pod koniec sezonu letniego stwierdzono krótkotrwały zakwit sinic. Na czas stwierdzonej nieprawidłowości, mając na uwadze ochronę zdrowia osób korzystających z kąpieliska, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wejherowie wprowadził tymczasowy zakaz kąpieli w kąpielisku do czasu poprawy jakości wody.

W miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli nad jeziorem Zawiat stwierdzono krótkotrwałe skażenie bakteriologiczne wody przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, w związku z powyższym wprowadzono tymczasowy zakaz kąpieli.

Ogółem PPIS w Wejherowie wydał 17 bieżących ocen o przydatności wody do kąpieli oraz 2 oceny o nieprzydatności wody do kąpieli.

Nadzór nad jakością wody w basenach

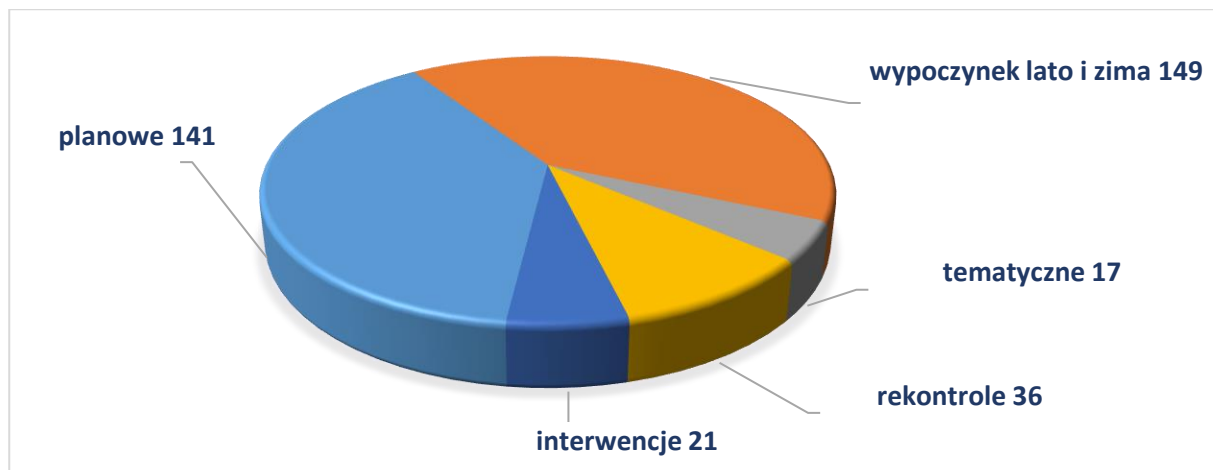
W 2023r. w powiecie wejherowskim nadzorowano jakość wody w **14 obiektach basenowych**. Właściciele basenów wykonują badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej z częstotliwością co dwa tygodnie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przeprowadził urzędowe badanie wody „basenowej” we wszystkich obiektach.

Jakość wody w trzech obiektach basenowych pod względem fizykochemicznym nie odpowiadała wymaganiom sanitarnym, w związku z powyższym wdrożono postępowania administracyjne (podjęte czynności naprawcze przyczyniły się do poprawy jakości wody).

W roku 2023r. rozpoczął działalność 1 otwarty kompleks basenowy tj. „Wodne Ogrody” w Wejherowie.

Stan sanitarny placówek oświatowo-wychowawczych

- W roku 2023 przeprowadzono łącznie **370 kontroli** (*o 116 więcej niż w roku 2022*), podczas których dokonywano oceny stanu sanitarnego placówek nauczania i wychowania, w tym:
 - 149 kontroli wypoczynku letniego i zimowego,
 - 141 kontroli planowych w placówkach nauczania i wychowania (*żłobki, kluby dziecięce, przedszkola i punkty przedszkolne, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, placówki wsparcia dziennego, placówki z pobytem całodobowym, poradnie psychologiczno – pedagogiczne*),
 - 17 kontroli tematycznych (*szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, placówki wsparcia dziennego*),
 - 36 kontroli sprawdzających wykonanie decyzji nakazującej,
 - 21 kontroli interwencyjnych z powodu zgłoszenia różnego rodzaju nieprawidłowości.

Rysunek 3 Kontrole stanu sanitarnego placówek nauczania i wychowania w 2023r. z podziałem na rodzaj kontroli

- W trakcie wszystkich kontroli zwracano uwagę m.in. na:
 - stan sanitarno-higieniczny wszystkich pomieszczeń,
 - ergonomię mebli edukacyjnych i dostosowanie do wzrostu dzieci,
 - przestrzeganie procedur mających na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych i pasożytniczych w placówkach,
 - opracowane i wdrażane plany higieny w placówkach oraz procedury postępowania w przypadku wystąpienia wszawicy,
 - posiadane środki do dezynfekcji rąk i powierzchni oraz sposób ich przechowywania.

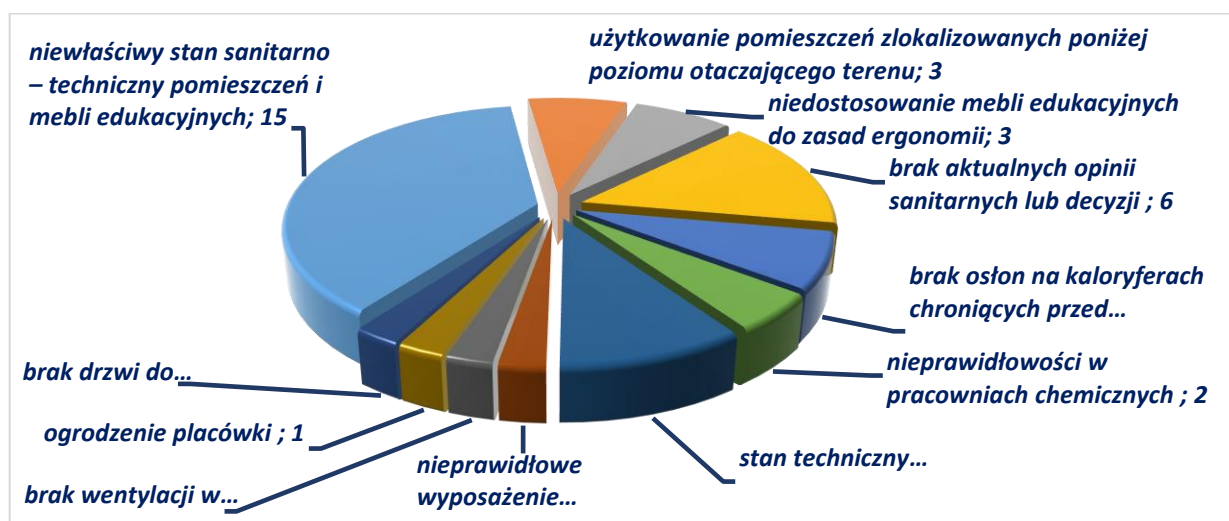
Ocena stanu sanitarnego żłobków, przedszkoli, szkół i placówek.

- W 2023 roku wykonano łącznie **220 kontroli** w samych placówkach nauczania i wychowania (*kontrole planowe, tematyczne, rekontrole i interwencje – czasem po parę razy w 1 obiekcie*) i skontrolowano łącznie **173 obiekty**, w tym: 23 żłobki, 13 klubów dziecięcych, 61 przedszkoli, 10 punktów przedszkolnych, 16 szkół podstawowych, 26 zespołów szkolno-przedszkolnych, 10 szkół ponadpodstawowych, 5 placówek wsparcia dziennego, 2 poradnie pedagogiczno – psychologiczne, 1 placówkę z pobytem całodobowym, 1 internat, 4 szkoły muzyczne jako placówki pracy pozaszkolnej, 1 szkołę wyższą.
- Nieprawidłowości stwierdzono w 26 placówkach tj.: w 2 klubach dziecięcych, 9 przedszkolach, 1 punkcie przedszkolnym, 2 szkołach podstawowych, 10 zespołach szkolno – przedszkolnych, 2 szkołach ponadpodstawowych, w stosunku do których wszczęto postępowanie administracyjne.

Nieprawidłowości dotyczyły głównie:

- niewłaściwego stanu sanitarno – technicznego ścian, sufitu, podłóg, mebli edukacyjnych (15 razy),
- użytkowania pomieszczeń zlokalizowanych poniżej poziomu otaczającego terenu (3 razy),
- niedostosowania mebli edukacyjnych tj. stolików i krzeseł do zasad ergonomii (3 razy),
- braku aktualnych opinii sanitarnych lub decyzji na pomieszczenia, w których prowadzone były zajęcia edukacyjne (6 razy),
- osłon na kaloryferach chroniących przed bezpośrednim kontaktem z elem. grzejnym (3 razy),
- nieprawidłowości w pracowniach chemicznych (2 razy),
- stanu technicznego mebli edukacyjnych (4 razy),
- prawidłowego wyposażenia placówki dla dzieci do lat 3 (leżaki brodzik przewijak pościel nocniki) i prawidłowego oznakowania i higienicznego przechowywania tych elementów (1 raz),
- braku wentylacji w salach dydaktycznych (1 raz),

- ogrodzenia placówki (1 raz),
- braku drzwi do toalet (1 raz).

Rysunek 4 Najczęstsze nieprawidłowości stwierdzone w placówkach nauczania i wychowania w 2023r.

- Wydano **32 decyzje merytoryczne** (23 nakazujące usunięcie nieprawidłowości, 1 odmowa przesunięcia terminu, 1 umarzająca, 7 decyzji zmieniających termin wykonania nakazu), **28 decyzji płatniczych** (opłata za czynności kontrolne), 2 upomnienia, oraz 1 mandat w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w przedszkolu.
- W 2023 roku przeprowadzono 17 kontroli tematycznych:
 - 14 dot. przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego,
 - 1 dot. dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii,
 - 2 w związku z koniecznością wydania nowej opinii sanitarnej.
- W 2023 roku zgłoszono 21 interwencji, które dotyczyły:
 - wszawicy lub owsików (4),
 - nieprawidłowości w pracowni chemicznej w szkole (2),
 - zbyt niskiej temperatury w hali balonowej (1),
 - niewłaściwego stanu sanitarnego w placówce (11),
 - podejrzenia zachorowania przeniesionego drogą pokarmową (1),
 - planu lekcji (1), oświetlenia (1), liczby dzieci (2).

Część interwencji okazała się zasadna i **wszczęto postępowanie administracyjne w 4 przypadkach**, bądź wydano stosowne zalecenia doraźne Dyrekcji placówek, natomiast część interwencji była bezzasadna.
- Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych w placówkach nauczania i wychowania były zachowane. Warunki do utrzymania higieny osobistej w skontrolowanych placówkach były dobre. Wszystkie placówki mają zapewnioną zimną i ciepłą wodę bieżącą, ogrzewanie oraz kanalizację. Sanitariaty zaopatrzone są w środki do higieny osobistej typu mydło w płynie i ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki do rąk oraz papier toaletowy, instrukcje prawidłowego mycia rąk.
- Większość skontrolowanych szkół posiada stoliki i krzesła dla uczniów z certyfikatami, dostosowane do zasad ergonomii. Uczniowie mieli możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w szafkach indywidualnych lub w szafkach zbiorowych lub na półkach w salach lekcyjnych (głównie klasy I-III).

- Plac zabaw i obiekty sportowe w skontrolowanych placówkach są w 100% wyposażone w urządzenia z certyfikatami i regulamin użytkowania. Plac zabaw były ogrodzone, a ich stan sanitarny i techniczny nie wzbudzał zastrzeżeń.
- W celu oceny realizacji zaleceń Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego, dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości wody do bezpośredniego spożycia w poidelkach, PPIS w Wejherowie sprawuje nadzór nad przestrzeganiem procedur opracowanych przez dyrektorów tych placówek, które obejmują dbałość o bieżący stan sanitarny urządzenia oraz badania wody do spożycia przed udostępnieniem urządzeń do użytku po dłuższej przerwie np. po wakacjach. Część szkół posiadających poidelka nie zdecydowała się do ich otwarcia po pandemii covid-19. Część szkół zamiast typowych poidelek stosuje dystrybutory z wodą. Część placówek posiadających stołówki zapewnia wodę w dzbankach bądź innych dystrybutorach w stołówkach. Dzieci młodsze (przedszkola, klasy „0” w szkołach i często klasy I-III w mniejszych szkołach wiejskich) otrzymują wodę do spożycia z dzbanków w salach (przegotowana lub filtrowana).
- Wszystkie skontrolowane w 2023 roku placówki zapewniły uczniom obiady jedno lub dwudaniowe, za wyjątkiem szkół ponadpodstawowych. Posiłki przygotowywane są w kuchni szkolnej/przedszkolnej/żłobkowej lub dostarczane w formie cateringu. Dzieci szkolne spożywają posiłki w stołówce szkolnej lub w wyznaczonym na stołówkę miejscu, dzieci młodsze spożywają posiłki zazwyczaj w salach dydaktycznych, przy stolikach lub w fotelikach do karmienia. Uczniowie klas I-V ze szkół podstawowych biorą udział w ogólnopolskim programie „Owoce i warzywa w szkole” oraz „Mleko w szkole”. W szkołach ponadpodstawowych funkcjonują sklepiki szkolne lub automaty ze zdrowymi napojami i przekąskami. Skontrolowane placówki objęte są urzędową kontrolą żywności.
- Ponadto na bieżąco w trakcie prowadzonych kontroli udzielano porad dotyczących głównie profilaktyki wszawicy oraz ergonomii mebli edukacyjnych. Umieszczano informacje dotyczące zapobiegania chorobom zakaźnym, cywilizacyjnym i pasożytniczym na profilu facebook Stacji.

Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży (letni i zimowy)

- W 2023 roku **zgłoszono 55 turnusów zimowego wypoczynku** dzieci i młodzieży:
 - 6 turnusów w obiekcie hotelowym,
 - 6 turnusów w miejscu wykorzystywanym okazjonalnie do wypoczynku (np. szkoły),
 - 43 turnusy w miejscu zamieszkania (półkolonie).W akcji zimowej w powiecie wejherowskim udział wzięło **1665 uczestników** (wg. danych z bazy wypoczynku Kuratorium Oświaty).
- W ramach nadzoru **przeprowadzano 38 kontroli** w placówkach zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży.
- W skontrolowanych placówkach wypoczynek zimowy był realizowany zgodnie z wytycznymi MEN, MZ i GIS w zakresie organizacji wypoczynku. Organizatorzy opracowali regulaminy i wdrożyli procedury bezpieczeństwa zapobiegające szerzeniu się wirusa SARS-CoV-2 oraz procedury postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia koronawirusem podczas wypoczynku. Zapoznali uczestników i wypoczynku i rodziców z wdrożonym i obowiązującym regulaminem.
- Placówki wyposażone były w płyn do dezynfekcji rąk i powierzchni. Pojemniki z płynem do dezynfekcji umieszczone były przy wejściu do placówek oraz w miejscach wspólnych. W pomieszczeniach sanitarnych umieszczono instrukcje mycia i dezynfekcji rąk, zapewniono odpowiednią ilość środków higieny osobistej. Zapewniono dezynfekcje i wietrzenie pomieszczeń.

- Podczas wakacji **letnich zgłoszono ogółem 192 turnusy** wypoczynku dzieci i młodzieży:
 - 49 turnusów kolonii, w tym 30 turnusów wyjazdowych zorganizowanych w obiektach hotelowych i 19 turnusów w innych obiektach okazjonalnie wykorzystywanych do wypoczynku,
 - 40 obozów pod namiotami, w tym 30 ze stałą infrastrukturą komunalną i 10 bez infrastruktury,
 - 103 turnusy wypoczynku dla dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania - półkolonie.

W zorganizowanej formie wypoczynku w powiecie wejherowskim **brało udział 6750 uczestników**. (wg. danych z bazy wypoczynku Kuratorium Oświaty).

- W czasie trwania **letniego wypoczynku przeprowadzono 111 kontroli**, w tym 12 kontroli (12 turnusów) wspólnie z pracownikami HŻŻiPU, którzy skontrolowali piony kuchenne łącznie w 9 lokalizacjach: 4 bez stałej infrastruktury, 2 ze stałą infrastrukturą oraz w 2 obiektach hotelowych i 1 okazjonalnie wykorzystywanym do wypoczynku.

W 2023r. ramach nadzoru nad wypoczynkiem letnim dzieci i młodzieży skontrolowano:

- 35 turnusów kolonii, w tym 16 turnusów wyjazdowych zorganizowanych w obiektach hotelowych i 19 obiektach okazjonalnie wykorzystywanych do wypoczynku,
 - 34 turnusy obozów pod namiotami, w tym 25 ze stałą infrastrukturą i 9 bez stałej infrastruktury,
 - 42 turnusy wypoczynku dla dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania – półkolonie.
- Przed rozpoczęciem wypoczynku organizatorzy obozów pod namiotami w celu zapewnienia właściwej jakości wody do spożycia przeprowadzili badania wody, które wypadły prawidłowo: Harcerska Baza Obozowa Hufiec Lębork w Szklanej Hucie, Harcerska Baza Obozowa Hufiec Rumia w Potęgowie, Obóz ZHR w Potęgowie, Łowcy Przygód Łowcz, Harcerska Baza Obozowa Cedron w Wejherowie oraz w Lubiatowie tj. Harcerska Baza Obozowa Hufiec Mazowsze, Harcerska Baza Obozowa Hufiec Koło i Harcerska Baza Obozowa Hufiec Oława.
 - Trzech organizatorów wypoczynku letniego utworzyło miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli dla swoich uczestników: nad jez. Czarnym w Potęgowie i nad morzem w Szklanej Hucie i w Lubiatowie oraz przed uruchomieniem przeprowadzili badanie jakości wody w tych akwenach.
 - Wszystkie skontrolowane placówki były zgłoszone do Kuratorium Oświaty, a organizatorzy posiadali wymaganą dokumentację. Organizatorzy zapewnili odpowiednią liczbę miejsc noclegowych i byli w posiadaniu kart kwalifikacyjnych uczestników. Uczestnicy oraz ich rodzice zapoznani byli z regulaminem organizacyjnym wypoczynku. Poziom przygotowania turnusów wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży w 2023r. był dobry.
 - Placówki wypoczynku zapewniły uczestnikom właściwe warunki pobytu zgodne z wymogami sanitarnymi. Podobnie jak w roku ubiegłym wyposażone w płyny do dezynfekcji rąk i powierzchni, w widocznym miejscu najczęściej w toalecie wisiły instrukcje mycia i dezynfekcji rąk.
 - Apteczki z wyposażeniem i instrukcją udzielania pierwszej pomocy znajdowały się we wszystkich skontrolowanych placówkach. Kierownicy wypoczynku oraz wychowawcy przeszkoleni byli w zakresie udzielania pierwszej pomocy.
 - Wypoczynek na terenie powiatu wejherowskiego przebiegał bezpiecznie, nie zarejestrowano przypadków zatruc pokarmowych i podejrzeń zakażenia wirusem SARS-Co-V-2. Wśród dzieci i młodzieży uczestniczących w tegorocznym wypoczynku letnim na 21 turnusach odnotowano w sumie 15 niegroźnych zachorowań i 26 drobnych urazów, większość uczestników pozostała na wypoczynku.
 - Podczas kontroli prowadzona była dystrybucja materiałów edukacyjnych oraz poradnictwo dotyczące zasad bezpiecznego wypoczynku.

- Przed rozpoczęciem wypoczynku letniego umieszczono na stronie internetowej PSSE Wejherowo oraz na profilu facebook Stacji informacje na temat bezpiecznego wypoczynku, a do wszystkich placówek nauczania i wychowania zostały rozesłane drogą elektroniczną różnorodne materiały edukacyjne dotyczące bezpiecznego wypoczynku, z prośbą o wywieszenie w gablotach informacyjnych oraz omówienie z dziećmi i młodzieżą podstawowych zasad bezpiecznego wypoczynku na lekcjach wychowawczych przed zakończeniem roku szkolnego.

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Główne kierunki działalności oświatowo - zdrowotnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej wynikają z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia, obecnej sytuacji epidemiologicznej oraz bieżących potrzeb i oczekiwań społeczeństwa.

Sekcja Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Wejherowie każdego roku podejmuje intensywne działania na rzecz zapobiegania chorobom, popularyzowania zasad higieny i promowania zdrowego stylu życia. Inicjuje i wytycza kierunki przedsięwzięć prozdrowotnych zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz metodami zapobiegania chorobom. Prowadzi działalność oświatowo – zdrowotną poprzez m.in.: **akcje i festyny prozdrowotne, szkolenia, narady, dystrybucję materiałów edukacyjnych, wdrażanie programów prozdrowotnych** dla przedszkoli i szkół wszystkich szczebli (w roku szkolnym 2022/2023 programami edukacyjnymi objęliśmy **16.721 osób**, w tym dzieci i młodzież, rodzice, kadra pedagogiczna), **udzielanie porad i informacji** w zakresie eliminowania negatywnych czynników mających wpływ na zdrowie ludzkie. **Nadzoruje i ocenia** działalność oświatowo – zdrowotną prowadzoną przez placówki nauczania i wychowania wszystkich szczebli, placówki wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży oraz udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności programów (w 2023r. przeprowadzono **35 wizytacji**).

• Profilaktyka otyłości i nadwagi

➤ **Promocja zdrowego stylu życia wśród przedszkolaków** – program edukacji ekologicznej pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Celem programu jest dotarcie z przekazem edukacyjnym do uczniów z jednej najstarszej grupy przedszkolnej (5-6 latki) oraz do ich rodziców i opiekunów, z tematyką związaną ze zdrowym stylem życia i prawidłowym żywieniem, kształtowanie u dzieci właściwych postaw prozdrowotnych i zachowań asertywnych. Program ma poruszyć kwestie: co to są produkty ekologiczne, skąd pochodzą, dlaczego są zdrowe i warto je wybierać, ale również kwestie zdrowego odżywiania i jego zasad i wpływu na zdrowie, wpływu aktywności fizycznej na zdrowie oraz podstawowych zasad higieny. Programem w roku szkolnym 2022/2023 objęto 250 przedszkolaków z 11 placówek. Przeprowadzono **7 wizytacji** z oceną realizacji programu. W roku szkolnym 2022/2023 odbyło się szkolenie dla przedszkolnych koordynatorów programu, w dniu 08.11.2022r. w siedzibie PSSE Wejherowo, w trakcie którego omówiono zagadnienia związane z programem edukacyjnym „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” i przekazano koordynatorom materiały edukacyjne w formie elektronicznej oraz tradycyjnej drukowanej (podręczniki dla dzieci) oraz druki sprawozdań.

➤ **Profilaktyka otyłości i nadwagi** – program edukacyjny „Trzymaj Formę” i kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”. Celem programu jest edukacja w zakresie profilaktyki otyłości i nadwagi oraz kształtowanie wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin zachowań prozdrowotnych, poprzez promocję zdrowego i aktywnego stylu życia, prawidłowych nawyków żywieniowych i zasad zbilansowanej diety, jako sposobów ograniczania i zwalczania otyłości i nadwagi, a tym samym

powiązanych z otyłością innych chorób cywilizacyjnych. Programem „Trzymaj Formę” w roku szkolnym 2022/2023 objęto 3295 dzieci z 22 szkół podstawowych. Przeprowadzono **12** wizytacji z oceną realizacji programu. Ponadto w roku szkolnym 2022/2023 odbyła się kolejna edycja Ogólnopolskiego **Konkursu Wiedzy** o Zdrowym Stylu Życia „Trzymaj Formę!”, w którym jak co roku udział wzięli również uczniowie z naszego powiatu, a etap powiatowy jest koordynowany przez naszą sekcję. Materiały edukacyjne do programu przekazano do 22 szkół podstawowych. W roku szkolnym 2022/2023 odbyło się szkolenie dla kadry pedagogicznej z przedszkoli, w dniu 08.11.2022r. w siedzibie PSSE Wejherowo, w trakcie którego wyświetlono prezentacje w ramach kampanii EFSA „**Wybieraj bezpieczną żywność**”.

- **Profilaktyka uzależnień:**

- **Profilaktyka dotycząca środków zastępczych (dopalaczy):** do wszystkich placówek edukacyjno-wychowawczych na terenie powiatu wejherowskiego rozesłano pocztą elektroniczną materiały dotyczące bezpiecznego wypoczynku letniego, w tym na temat szkodliwości dopalaczy. Materiały edukacyjne umieszczano także na profilu facebook Stacji oraz dystrybuowano w trakcie wszystkich akcji prozdrowotnych.

- **Profilaktyka uzależnienia od tytoniu** – program edukacji antytytoniowej pt. „**Bieg po zdrowie**” dla uczniów IV klasy szkoły podstawowej. Program był źródłem wiedzy na temat negatywnych skutków palenia tytoniu, jak i biernego wdychania dymu tytoniowego oraz ważnym elementem w kształtowaniu u dzieci prawidłowych zachowań prozdrowotnych. Programem w roku szkolnym 2022/2023 objęto 659 uczniów z 17 szkół podstawowych. Przeprowadzono 8 wizytacji z oceną realizacji programu. Przekazano koordynatorom szkolnym materiały edukacyjne w formie elektronicznej oraz druki sprawozdań. Przez cały rok 2023 prowadzona była dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących profilaktyki tytoniowej: w czasie 149 kontroli wypoczynku letniego i zimowego (w formie papierowej), do wszystkich placówek nauczania i wychowania na terenie powiatu wejherowskiego rozesłano pocztą elektroniczną materiały edukacyjne w formie elektronicznej. Zorganizowano 6 punktów informacyjnych w szkołach ponadpodstawowych oraz 1 na plaży w Lubiatowie, w których udzielano porad i rozdawano materiały edukacyjne m.in. w zakresie profilaktyki tytoniowej. Umieszczono na profilu Stacji na Facebooku informacje na temat szkodliwości palenia tytoniu, w tym papierosów elektronicznych. Ponadto w trakcie wszystkich kontroli prowadzony jest monitoring przestrzegania ustawy antytytoniowej.

- **Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych, w tym od alkoholu** - realizacja programu edukacyjnego „**ARS, czyli jak dbać o miłość?**”. Program ma na celu wyposażyć uczniów w wiedzę i umiejętności zmniejszające ryzyko utraty zdrowia i życia z powodu uzależnień, głównie w kontekście przyszłych ról rodzicielskich, relacji rodzinnych, spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu (zespół FAS). W roku szkolnym 2022/23 program zrealizowało 2562 uczniów z 7 szkół ponadpodstawowych. Ponadto do 13 szkół ponadpodstawowych przekazano materiały edukacyjne w formie papierowej. Przeprowadzono **3** wizytacje z oceną realizacji programu. W dniu 28 marca 2023r. zorganizowano w siedzibie PSSE Wejherowo **szkolenie** dla szkolnych koordynatorów programu. Udział wzięło 13 przedstawicieli z 10 szkół ponadpodstawowych. Uczestników zaopatrzone w materiały edukacyjne.

- **Profilaktyka chorób zakaźnych:**

- **Profilaktyka zakażeń WZW B i C** – realizacja programu edukacyjnego „**Podstępne WZW**”. Celem jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, uświadomienie zagrożeń, zasad profilaktyki i roli badań profilaktycznych w tym zakresie.

W roku szkolnym 2022/23 program zrealizowało 1979 uczniów z 7 szkół ponadpodstawowych. Ponadto do 13 szkół ponadpodstawowych przekazano materiały edukacyjne w formie papierowej. Przeprowadzono 2 wizytacje z oceną realizacji programu. Materiały edukacyjne dystrybuowano także podczas akcji prozdrowotnych w 6 szkołach ponadpodstawowych oraz na plaży. W dniu 28 marca 2023r. zorganizowano w siedzibie PSSE Wejherowo **szkolenie** dla szkolnych koordynatorów programu. Udział wzięło 13 przedstawicieli z 10 szkół ponadpodstawowych. Uczestników zaopatrzone w materiały edukacyjne.

➤ **Profilaktyka HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową** - broszurki dot. profilaktyki HIV/AIDS dystrybuowano w trakcie akcji prozdrowotnych w 6 szkołach ponadpodstawowych oraz na plaży, a także w czasie 149 kontroli wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży. Ponadto do 14 szkół ponadpodstawowych przekazano materiały edukacyjne w formie papierowej. Umieszczono na facebooku Stacji materiały dotyczące profilaktyki HIV i innych chorób przenoszonych drogą płciową. W dniu 28 marca 2023r. zorganizowano w siedzibie PSSE Wejherowo **szkolenie** dla szkolnych koordynatorów programów edukacyjnych na temat HIV i innych chorób przenoszonych drogą płciową. Udział wzięło 13 przedstawicieli z 10 szkół ponadpodstawowych. Uczestników zaopatrzone w materiały edukacyjne na temat HIV i innych chorób przenoszonych drogą płciową.

➤ **Promocja szczepień ochronnych** – w dniu 26.04.2023r. odbyło się zorganizowane przez Sekcję Przeciwepidemiczną spotkanie edukacyjne z zakresu szczepień ochronnych dla 25 pielęgniarek, omówiono program szczepień, sprawozdawczość kwartalną i roczną z zakresu szczepień ochronnych, rolę szczepień i epidemiologię zakażeń meningokokowych i KZM. W trakcie szkolenia rozdane zostały ulotki na temat szczepień - ospa wietrzna, MMR, WZW A i B, pneumokoki i meningokoki, odra, KZM, kalendarz szczepień. Udostępniono na profilu facebook stacji różnorodne posty (30) na tematy związane ze szczepieniami ich promowaniem. W trakcie akcji prozdrowotnych (w 2023r było 7 akcji) prowadzona była promocja szczepień i dystrybuowane były materiały dotyczące szczepień. Ponadto w ramach promocji szczepień przeciwko wirusowi HPV w trakcie kontroli wypoczynku letniego w 2023r (111 kontroli) dystrybuowano materiały edukacyjne (ulotki), umieszczano posty na profilu facebook oraz dystrybuowano plakaty do placówek oświatowych.

➤ **Profilaktyka chorób pasożytniczych** – wszawica, świerz b i owsiki – w roku szkolnym 2022/2023 odbyło się szkolenie dla przedszkolnych koordynatorów w dniu 08.11.2022 w PSSE Wejherowo, w trakcie którego omówiono kwestie dotyczące profilaktyki wszawicy oraz rozdano materiały edukacyjne. Do placówek nauczania i wychowania na terenie powiatu wejherowskiego, które zgłaszały problemy z występowaniem wszawicy rozesłano pocztą elektroniczną materiały edukacyjne w formie elektronicznej dotyczące profilaktyki wszawicy. Umieszczono na profilu Stacji na Facebooku informacje na temat profilaktyki chorób pasożytniczych.

● **Profilaktyka nowotworowa**

➤ **Profilaktyka czerniaka** - realizacja programu edukacyjnego „**Znamię! Znam je?**”. Celem jest przekazanie wiedzy na temat czynników ryzyka zachorowania na czerniaka oraz zasad profilaktyki i wczesnego wykrywania, roli wizyt kontrolnych u dermatologa, unikania nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV, szkodliwości korzystania z solariów. W roku szkolnym 2022/23 program zrealizowało 2947 uczniów z 10 szkół ponadpodstawowych. Przeprowadzono 3 wizytacje z oceną realizacji programu. Ponadto do 13 szkół ponadpodstawowych przekazano materiały edukacyjne dot. znamion w formie papierowej. Przez cały rok prowadzona dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących unikania nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV – w czasie 111 kontroli wypoczynku letniego rozdawano ulotki w formie papierowej, a w formie elektronicznej rozesłano do

wszystkich placówek nauczania i wychowania oraz umieszczono informacje na profilu Facebook. Materiały edukacyjne dystrybuowano podczas akcji prozdrowotnych w 6 szkołach ponadpodstawowych oraz na plaży. W dniu 28 marca 2023r. zorganizowano w siedzibie PSSE Wejherowo **szkolenie** dla szkolnych koordynatorów programu. Udział wzięło 13 przedstawicieli z 10 szkół ponadpodstawowych. Uczestników zaopatrzone w materiały edukacyjne.

- **Profilaktyka raka piersi** – w trakcie wszystkich 7 akcji prozdrowotnych (6 w szkołach i 1 na plaży) w przygotowanych punktach informacyjnych udzielano informacji jak wykonywać samobadanie piersi - można było poćwiczyć samobadanie piersi na fantomie, uzyskać porady i wskazówki dotyczące profilaktyki chorób nowotworowych, umieszczono na facebooku Stacji materiały dotyczące profilaktyki raka piersi, a w dniu 27.10.2023r zorganizowano szkolenie wewnętrzne dla pracowników PSSE Wejherowo z zakresu profilaktyki raka piersi.
- Ponadto w ramach ww. **działań profilaktycznych** w miesiącach kwiecień, maj, październik 2023 **zorganizowano punkty informacyjne łącznie w 6 szkołach ponadpodstawowych** – w PZS w Redzie i w Niepublicznych Szkołach Rzemiosła w Wejherowie, w Powiatowym Zespole Szkół Policealnych w Wejherowie, w PZS nr 4 w Wejherowie, w PZS nr 2 w Rumi oraz w OSW nr 2 w Wejherowie. We wszystkich przygotowanych punktach informacyjnych udzielano informacji jak wykonywać samobadanie piersi - można było poćwiczyć samobadanie piersi na fantomie, uzyskać porady i wskazówki dotyczące profilaktyki chorób nowotworowych, zakaźnych i cywilizacyjnych, wykonać pomiar ciśnienia tętniczego krwi, wykonać symulację stanu nietrzeźwości przy użyciu alkohogli. Ponadto można było zaopatrzyć się w materiały edukacyjne dotyczące: **dopalaczy, tytoniu, suplementów (kampania EFSA), HIV, HCV i innych chorób przenoszonych drogą płciową, profilaktyki raka piersi, czerniaka** i badania znamion, wpływu prom. UV. Informacje ze wszystkich akcji prozdrowotnych wraz ze zdjęciami umieszczono na profilu Facebook Stacji.
- W ramach akcji „**bezpieczny wypoczynek**”, podczas **149 kontroli wypoczynku zimowego i letniego** przeprowadzono rozmowy z organizatorami i kierownikami wypoczynku dzieci i młodzieży, na temat zagrożeń i zachowania zasad bezpieczeństwa. Przekazano materiały edukacyjne na temat bezpiecznego spędzania czasu podczas wakacji letnich i zimowych oraz szkodliwości zdrowotnych używania narkotyków, dopalaczy i palenia papierosów. Zachęcano kierowników i wychowawców wypoczynku do prowadzenia działań edukacyjnych z wykorzystaniem treści merytorycznych zawartych w otrzymanych materiałach. Do wszystkich szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu wejherowskiego rozesłano pocztą elektroniczną materiały dotyczące bezpiecznego wypoczynku zimowego i letniego. Umieszczono na profilu Stacji na Facebooku informacje na temat bezpiecznego wypoczynku zimowego i letniego.
- W dniu 18 sierpnia 2023r. zorganizowano **punkt informacyjny na plaży w Lubiatowie** wejście nr 43 w ramach kampanii "Bezpieczne Wakacje na Pomorzu". W trakcie ww. przedsięwzięcia zorganizowano punkt informacyjny, w którym prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych i udzielano porad w zakresie m.in. profilaktyki chorób zakaźnych w tym Covid-19, cywilizacyjnych, odkleszczowych, nowotworowych w tym raka piersi i czerniaka skóry, zatruc grzybami, promocji szczepień ochronnych i innych zagadnień. Ponadto była możliwość wykonania pomiarów ciśnienia tętniczego krwi, symulacji stanu nietrzeźwości przy użyciu alkohogli, nauki samobadania piersi na fantomie. Można było również zaopatrzyć się w materiały edukacyjne dotyczące: szkodliwości palenia tytoniu, profilaktyki HIV, HCV, raka piersi, czerniaka (badanie znamion, wpływ prom. UV), skutków nadużywania antybiotyków, promocji szczepień, profilaktyki zakażeń meningokokowych i pneumokokowych, chorób odkleszczowych (KZM i borelioza), zatruc grzybami, odpowiedzialnego

korzystania z promieni UV oraz wielu innych zagadnień. Informacje z akcji wraz ze zdjęciami umieszczono na profilu facebook Stacji i na stronie internetowej.

- Ponadto przez cały rok 2023 poprzez **poradnictwo** (telefoniczne, e-mail i osobiste), **informacje w mediach społecznościowych i na stronie internetowej Stacji**, poprzez **dystrybucję materiałów edukacyjnych** w czasie akcji letniej i zimowej oraz podczas kontroli planowych, a także podczas 7 akcji prozdrowotnych (punkty informacyjne w 6 szkołach i na plaży) **realizowana była szeroko rozumiana edukacja w zakresie: promocji szczepień, profilaktyki grypy i innych chorób zakaźnych, chorób odkleszczowych (KZM i borelioza), chorób przenoszonych drogą pokarmową, chorób wenerycznych, profilaktyki chorób dietozależnych i cywilizacyjnych - otyłość nadwaga i cukrzyca, wścieklizny, zatruc grzybami, odpowiedzialnego korzystania z antybiotyków**, i wielu innych zagadnień - zgodnie z bieżącymi potrzebami społeczeństwa. W ciągu całego roku publikowaliśmy na profilu Stacji na portalu społecznościowym Facebook różnorodne materiały edukacyjne oraz ostrzeżenia publiczne o zagrożeniach zdrowotnych ogłaszanych przez GIS.

Działania kontrolno-represyjne

Tabela 5 Zestawienie działań kontrolnych w latach 2022 – 2023

	Epidemiologia		Higiena Żywności		Higiena Komunalna		Higiena Szkolna		Higiena Pracy		Ogółem	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Liczba obiektów skontrolowanych	132	181	433	883	451	488	254	252	126	215	1396	2019
Liczba kontroli	166	303	641	1288	462	534	254	370	133	240	1656	2735
Pobór prób (woda, żywność, inne)	-	-	497	579	332	487	44	33	-	-	873	1099
Liczba decyzji nakazowych i płatniczych	30	73	267	723	47	77	36	60	74	157	454	1090
Liczba nałożonych mandatów	1	3	99	213	4	5	1	1	-	-	105	222
Kwota nałożonych mandatów	300	1000	24200	48700	1000	1300	250	200	-	-	25750	51200

Nadzór laboratoryjny

Nasze Laboratorium działa w strukturze Zintegrowanego Systemu Badań Laboratoryjnych Inspekcji Sanitarnej i wykonuje badania kału na obecność chorobotwórczych pałeczek jelitowych. W ramach usług zleconych wykonujemy odpłatnie badania wody do spożycia oraz badania skuteczności procesów sterylizacji.

Tabela 6 Zestawienie liczbowe badań laboratoryjnych w latach 2020-2023

Rok		2020	2021	2022	2023
Rodzaj próbek					
Badania diagnostyczne w kierunku pałeczek Salmonella, Shigella	nadzór	507	865	866	1096
	zlecenia	3936	7662	6853	6903
Badania diagnostyczne- wykrywanie rotawirusów, adenowirusów i norowirusów	nadzór	4	20	19	28
Identyfikacja serologiczna szczepów Salmonella	zlecenia	19	29	21	26
Badania mikrobiologiczne wody	zlecenia	705	287	408	506
Ocena skuteczności procesów sterylizacji	zlecenia	253	121	193	199

W roku sprawozdawczym 2023 Laboratorium uzyskało potwierdzenie Polskiego Centrum Akredytacji spełnienia wymagań akredytacyjnych na znowelizowaną normę PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02. Uzyskaliśmy pozytywne wyniki w Programie Centralnego Ośrodka Badań Jakości w Diagnostyce Mikrobiologicznej POLMICRO 2023/SSE w zakresie badań diagnostycznych oraz pozytywne wyniki w badaniach biegłości organizowanych przez Eurofins OBiKŚ Polska z zakresu badania skuteczności procesów sterylizacji.

Urzędowe badania jakości żywności prowadzone są w Laboratorium przy WSSE w Gdańsku a badania jakości wody w Laboratorium przy PSSE w Lęborku.

Sytuacja kadrowa stacji

Zatrudnienie w Stacji na 31.12.2023r. przedstawiało się następująco :

Zatrudnienie ogółem - 47 osób, w tym 37 osoby z wyższym wykształceniem:

- Nadzór sanitarny - 34 osoby
 - wykształcenie wyższe - 32 osoby;
 - wykształcenie średnie - 2 osoby;
- Laboratorium - 5 osób
 - wykształcenie wyższe - 5 osób;
- Dział pomocniczy – 8 osób.
 - wykształcenie wyższe - 3 osoby;
 - wykształcenie średnie – 5 osób.